

اهمیت تشخیص زودهنگام بیماری‌های قلبی در بارداری

13 بهمن 1404

یک فوق تخصص قلب و عروق گفت: بیماری‌های قلبی در بارداری شیوع بالایی ندارند، اما به دلیل تغییرات فیزیولوژیک در این دوره مراقبت تخصصی می‌تواند در حفظ سلامت مادر نقش داشته باشد.

دکتر لیلا بیگدلو، فوق تخصص قلب و عروق و فلوشیپ اکوکاردیوگرافی، گفت: در دوران بارداری به دلیل افزایش حجم خون، افزایش ضربان قلب و بالا رفتن برون‌ده قلبی، قلب مادر تحت فشار بیشتری قرار می‌گیرد و در برخی موارد، بیماری‌های قلبی پنهان ممکن است برای نخستین بار در این دوره بروز پیدا کنند.

وی افزود: زنانی که پیش از بارداری سابقه بیماری قلبی دارند، حتماً باید پیش از اقدام به بارداری با پزشک معالج خود مشورت کنند و در صورت نیاز، بررسی‌های تکمیلی از جمله اکوکاردیوگرافی انجام دهند. همچنین مادرانی که علائمی مانند تنگی نفس غیرطبیعی، تپش قلب ناگهانی، ورم شدید اندام‌ها، درد قفسه سینه یا کبودی لب‌ها را تجربه می‌کنند، لازم است بدون تأخیر به متخصص قلب مراجعه کنند.

برخی بیماری‌های قلبی مختص دوران بارداری است

این فوق تخصص قلب و عروق با اشاره به اینکه برخی اختلالات قلبی و عروقی ممکن است صرفاً در دوران بارداری ایجاد شوند، گفت: فشار خون بارداری و کاهش عملکرد عضله قلب در اواخر بارداری یا اوایل پس از زایمان، از جمله مواردی هستند که ممکن است پیش از بارداری وجود نداشته باشند و در این دوره بروز پیدا کنند.

به گفته وی، افزایش تپش قلب، تنگی نفس خفیف و ورم اندک پاها می‌تواند در چارچوب تغییرات طبیعی بارداری باشد، اما تشدید ناگهانی این علائم یا اختلال در فعالیت‌های روزمره، نیازمند بررسی فوری پزشکی است.

استرس عامل تشدیدکننده، نه ایجادکننده بیماری قلبی

بیگدلو با اشاره به نقش استرس و اضطراب در دوران بارداری تصریح کرد: استرس به‌تنهایی عامل ایجاد بیماری قلبی نیست، اما می‌تواند علائم بیماری‌های زمینه‌ای را تشدید کرده و کنترل فشار خون یا ضربان قلب را دشوارتر کند. توصیه می‌شود مادران باردار با رعایت استراحت کافی، فعالیت بدنی سبک و منظم مانند پیاده‌روی یا ورزش‌های ملایم، سطح استرس خود را کنترل کنند.

تأثیر بیماری قلبی مادر بر جنین محدود است

وی در پاسخ به نگرانی‌ها درباره انتقال بیماری قلبی به جنین گفت: انتقال بیماری قلبی مادر به جنین بسیار نادر است و عمدتاً در بیماری‌های مادرزادی قلب مطرح می‌شود. در این موارد نیز احتمال انتقال حدود ۴ تا ۵ درصد است و با انجام سونوگرافی قلب جنین در هفته‌های ۱۸ تا ۲۲ بارداری، امکان بررسی دقیق وجود دارد.

به گفته این فوق‌تخصص قلب و عروق، در موارد شدید بیماری قلبی مادر که با کاهش اکسیژن خون یا فشار خون کنترل‌نشده همراه باشد، ممکن است رشد جنین تحت تأثیر قرار گیرد، اما در اغلب موارد و با مراقبت مناسب، بارداری سالمی قابل انتظار است.

اکوکاردیوگرافی؛ ایمن‌ترین روش تشخیص در بارداری

بیگدلو با تأکید بر ایمن بودن اکوکاردیوگرافی در دوران بارداری خاطرنشان کرد: این روش تشخیصی با استفاده از امواج اولتراسوند انجام می‌شود و هیچ خطری برای مادر یا جنین ندارد. اکوکاردیوگرافی بهترین و مطمئن‌ترین ابزار برای ارزیابی عملکرد قلب و دریچه‌ها در مادران باردار است.

زایمان طبیعی در اغلب بیماران قلبی امکان‌پذیر است

وی افزود: در بیشتر موارد، زنان باردار مبتلا به بیماری‌های قلبی می‌توانند با نظر تیم درمانی زایمان طبیعی داشته باشند و تنها در موارد محدود و خاص، زایمان سزارین توصیه می‌شود.

بیگدلو خاطر نشان کرد: حفظ وزن مناسب، تغذیه سالم، پرهیز از مصرف غذاهای پرنمک، استراحت کافی، فعالیت بدنی سبک و مراجعه منظم به پزشک، از مهم‌ترین اقدامات پیشگیرانه برای حفظ سلامت قلب در دوران بارداری است. هرگونه تغییر ناگهانی در علائم نیز باید به‌عنوان هشدار تلقی شده و

به سرعت پیگیری شود.